

นิทาน ไชยรินคำ : การพัฒนารูปแบบโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพเพื่อการนำไปสู่การพัฒนาสุขภาพที่ยั่งยืน (DEVELOPMENT OF A HEALTH PROMOTING SCHOOL MODEL TOWARDS SUSTAINABLE HEALTH DEVELOPMENT) อ. ที่ปรึกษา : รศ.ดร. ชนิตา รัชพลเมือง ,
อ. ที่ปรึกษาร่วม : รศ.ดร. เรณูมาศ มาอุณ 363 หน้า. ISBN 974-17- 4091-3

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยและพัฒนาโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาและศึกษาประสิทธิภาพของรูปแบบโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ การวิจัย แบ่งเป็น 2 ระยะ ระยะที่ 1 เป็นการพัฒนารูปแบบโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพจากการดำเนินการ 4 ขั้นตอน ขั้นตอนแรกศึกษาแนวคิดการดำเนินงานโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพจากเอกสารและสำรวจความคิดเห็นของผู้นิเทศงานโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพที่ปฏิบัติงานใน 12 ศูนย์เขตและคณะกรรมการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ จำนวน 13 แห่ง หลังจากนั้นจึงยกร่างรูปแบบโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพและนำรูปแบบที่เสนอไปให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเพื่อปรับปรุงอีกครั้งหนึ่ง ส่วนการวิจัยระยะที่ 2 เป็นการศึกษาประสิทธิผลของรูปแบบโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพที่พัฒนาขึ้นโดยการวิจัยเชิงทดลองในสถานการณ์จริงแบบมีกลุ่มทดลองกลุ่มเดียวมีการวัดผลก่อนและหลังการทดลองกับนักเรียนชั้นมัธยม 1-3 จำนวน 98 คน ครูจำนวน 19 คน และผู้ปกครองนักเรียนชั้นดังกล่าว จำนวน 88 คน ที่โรงเรียนบ้านต่อม จ. พะเยา ผู้วิจัยสร้างแบบวัดความรู้ ทักษะคิด และพฤติกรรมสุขภาพเพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลและเปรียบเทียบผล 3 ระยะ คือ ก่อนการทดลอง หลังการทดลอง และติดตามวัดซ้ำการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณใช้สถิติเชิงพรรณนาและสถิติเชิงสัมพันธ์ส่วนข้อมูลเชิงคุณภาพใช้การวิเคราะห์เนื้อหา

ผู้วิจัยได้พัฒนารูปแบบโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพที่ใช้โรงเรียนเป็นฐานและมีผู้บริหารเป็นหลัก โรงเรียนดังกล่าวบริหารงานแบบมีส่วนร่วมทั้งจากภายในโรงเรียนและชุมชน มีการแต่งตั้งคณะกรรมการส่งเสริมสุขภาพของโรงเรียนในลักษณะพหุภาคีโดยมีหน่วยงานหรือคณะบุคคลจากภายนอกมาร่วมเป็นกรรมการกับผู้แทนของโรงเรียน ครูของโรงเรียนได้รับการแต่งตั้งเป็นคณะกรรมการดำเนินงาน 4 คณะ เพื่อบริหารงานภายในโรงเรียนร่วมกับคณะผู้บริหาร การจัดกิจกรรมตาม 10 องค์ประกอบที่องค์การอนามัยโลกกำหนดเป็นไปตามสภาพปัญหาและความต้องการจำเป็นของโรงเรียน ผู้วิจัยเสนอกระบวนการดำเนินงานใน ขั้นตอนเตรียมการ ขั้นตอนเตรียมการและขั้นตอนดำเนินการสำหรับโรงเรียนเพื่อการนำไปสู่การพัฒนาสุขภาพที่ยั่งยืน

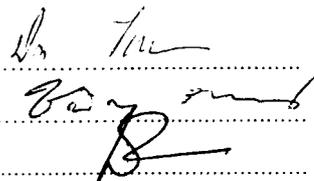
ผลการทดสอบประสิทธิผลของรูปแบบ พบว่า หลังการทดลองใช้รูปแบบและติดตามวัดซ้ำค่าคะแนนเฉลี่ยความรู้เรื่องสุขภาพ ทักษะคิดต่อการส่งเสริมสุขภาพ และพฤติกรรมสุขภาพของนักเรียน ครู และผู้ปกครองนักเรียน สูงขึ้นกว่าก่อนการทดลองใช้รูปแบบอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ $p=0.05$

ภาควิชา สारตตศึกษา
สาขาวิชา พัฒนศึกษา
ปีการศึกษา 2546

ลายมือชื่อนิสิต.....

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา.....

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม.....

4284919027 : MAJOR DEVELOPMENT EDUCATION

KEYWORD : HEALTH PROMOTING SCHOOL / SUSTAINABLE HEALTH DEVELOPMENT

NIPA CHAIRINKOM : DEVELOPMENT OF A HEALTH PROMOTING SCHOOL

MODEL TOWARDS SUSTAINABLE HEALTH DEVELOPMENT. THESIS ADVISOR:

ASSOC. PROF. CHANITA RUKSPOLLMUANG , Ph.D. THESIS COADVISOR : ASSOC.

PROF. RANUMAS MA-OON , Ph.D. 363 pp. ISBN 974-17-4091-3

This R&D study aimed to develop a model for health promoting school and test its effectiveness. Two phases of study were conducted. In the first phase, a model for health promoting school was developed from 4 steps beginning with a document study of concepts and guidelines on health promoting school management and an opinion survey of health promoting school supervisors in 12 centers and 13 health promoting school committees. A model was then proposed and expert judgement was utilized in order to revise the model. Its effectiveness was tested in the second phase. Field experiment research, using 1 group pre-test post-test design, was conducted at Ban Tom school, Phayao Province where 98 Matayom 1-3 students, 88 parents, and 19 teachers participated in pre-test, post-test and repeated measures of health knowledge, attitude towards health promotion, and health behaviors. Questionnaires and tests were constructed by the researcher. Descriptive and correlated statistics were used to analyze the quantitative data while content analysis was employed for the qualitative data.

The researcher developed an administrative control school-based management model. The school encouraged participation from both within school and community. A school health promoting committee, composed of school personnel, concerned organizations and individuals, were appointed as cooperative partners. In order to facilitate school administration, teachers were appointed in 4 working committees. The 10 health promoting activities, recognized as principles of WHO, would be organized in accordance with the real needs of school. The researcher proposed a three-step working process ; pre-preparation, preparation, and action, which should promote the school in their work towards sustainable health development.

As for the model effectiveness, the experiment showed that students , their parents, and teachers attained higher average scores in post-test and repeated measures than in pre-test at the significant level of .05

Department Foundations of Education

Field of study Development Education

Academic Year 2003

Student's signature.....

Advisor's signature.....

Co-advisor's signature.....

Nipa Chairinkom

Chanita Rukspolmuang

Ranumas Ma-oon